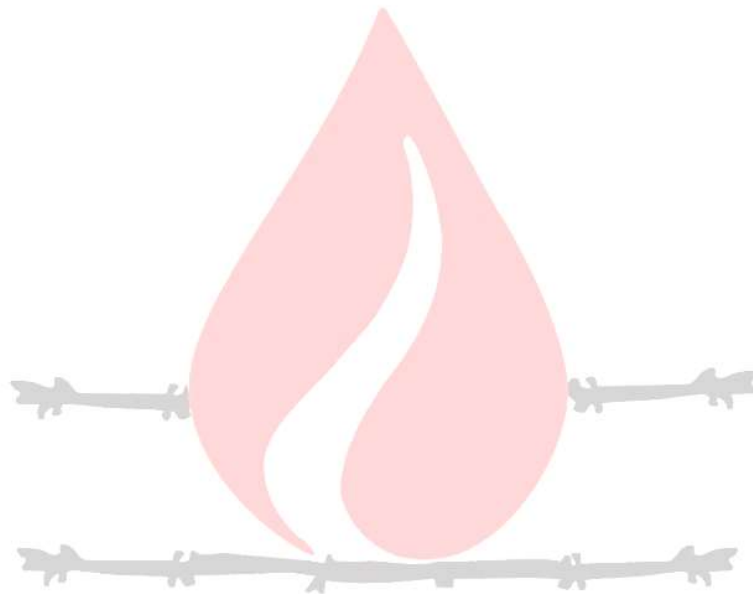

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

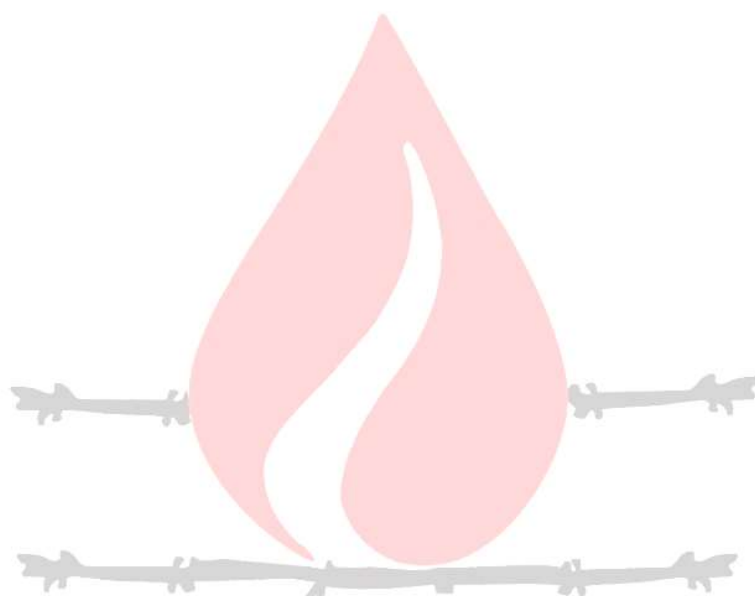

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

مهر و آبان ماه ۱۳۹۹

۹۹۰۸۰۱۰۲

نگاهی به کارنامه حقوق بشری ایالات متحده آمریکا، کانادا، بریتانیا و فرانسه (۱۴)
مژده راهبردی ۹۹/۱۰۲

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

درآمد:

در این گزارش تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای ایالات متحده آمریکا، کانادا، بریتانیا و فرانسه در مهرماه و آبان ماه ۱۳۹۹، بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی^۱ مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورت خلاصه به شرح زیر است:

*ایالات متحده آمریکا

۱- انتشار گزارش از سوی دیده‌بان حقوق بشر، در روز چهارشنبه ۷ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص نادرستی استفاده از زور در قبال افراد مبتلا به ناتوانی‌های ذهنی در ایالات متحده. موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

(الف) کشته شدن والتر والس جونیور، مرد ۲۷ ساله فاقد سلامت روان، در فیلادلفیا و افزوده شدن نام او به فهرست بلندبالای افراد ناتوان و معلول قرار گرفته در معرض خشونت پلیس در ایالات متحده؛

(ب) اشاره به تجربه کردن اختلال روحی شدید از سوی والتر والس - که همسرش نیز باردار بوده و فرزندشان به زودی متولد خواهد شد - در بعدازظهر روز دوشنبه ۵ آبان ماه، اقدام خانواده وی به تماس با اورژانس و درخواست برای دریافت کمک‌های پزشکی و درمانی (درخواست آمبولانس) و باین حال ابتدا رسیدن مأموران پلیس به صحنه؛

(ج) اشاره به حاکمی بودن تصاویر به دست آمده از نشانه رفتن دو مأمور پلیس با اسلحه به سوی والس - که با چاقو در خیابان سرگردان بوده است - تلاش مادر وی برای تسلیم کردن او و

^۱ سازمان عفو بین‌الملل (Amnesty International)؛ روزنامه گاردین (The Guardian)؛ شبکه خبری یورونیوز (Euronews)؛ دیده‌بان حقوق بشر (Human Rights Watch)؛ پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی (Middle East Eye)؛ شبکه خبری بی.بی.سی (BBC.Com)؛ شبکه خبری دویتشه وله (Deutsche Welle) و پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور (Middle East Monitor (MEMO)).

^۲Walter Wallace Jr.

سرانجام قرار گرفتن والس در معرض شلیک چندباره پلیس پس از امتناع او از پذیرش دستور آن‌ها برای انداختن چاقوی خود؛

د) اشاره به کشته شدن والس در مقابل دیدگان مادر، دوستان و همسایگانش و درعین حال عدم انجام تلاش لازم از سوی مأموران پلیس برای تنش‌زدایی از این موقعیت و یا مدیریت آن به کمک سلاح‌های غیر مهلک؛

ه) اشاره به مطالعه انجام‌شده در این زمینه مبنی بر برخورداری حدود یک‌سوم تا نیمی از تمامی افراد قرار گرفته در معرض حوادث مبتنی بر استفاده پلیس از زور، از نوعی ناتوانی ازجمله شرایط روحی و روانی خاص، همچنین کشته شدن سه برابری سیاه‌پوستان توسط پلیس در قیاس با سفیدپوستان؛

و) تأکید بر ضرورت اقدام دولت‌های محلی و ایالتی به پایان دادن به استفاده از پلیس در قبال حوادث مربوط به افراد مبتلا به بحران‌های سلامت روان و در عوض، اجرای اقدامات غیرخشونت‌آمیز و حمایتی در قبال آن‌ها جهت کاهش تنش از شرایط بحرانی و پراضطراب؛

ز) تأکید بر ضرورت سرمایه‌گذاری دولت‌ها در جوامع، ازجمله در زمینه ارائه خدمات و حمایت‌های سلامت روحی قابل دسترس و مناسب به لحاظ مالی، جهت پرداختن به مسائل اجتماعی که موجب رو به وخامت نهادن استرس و اضطراب می‌شود؛

ح) گفتنی است که استفاده پلیس از زور در این شرایط موجب رعایت حقوق شهروندان

نشده و پاسخی کارآمد به بحران‌های سلامت روح به شمار نمی‌آید.^۳

۲- انتشار گزارش از سوی سازمان عفو بین‌الملل، در روز جمعه ۲ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص ناکارآمدی پلیس ایالات متحده در حمایت از معترضان در قبال خشونت، هم‌زمان با نزدیک شدن زمان انتخابات ریاست‌جمهوری در این کشور. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

^۳ گزارش دیده‌بان حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.hrw.org/news/2020/10/28/use-force-wrong-response-mental-health-us>

الف) انتشار گزارش تحت عنوان «شکست صلح: ناکارآمدی‌های پلیس آمریکا در حمایت از معترضان در قبال خشونت» مبنی بر شکست نهادهای اجرای قانون در سراسر ایالات متحده در زمینه تسهیل برخورداری مردم از حق بنیادین آزادی تشکیل تجمعات مسالمت‌آمیز و حمایت از اعتراض‌ها و ضداعتراض‌ها در قبال خشونت‌های اعمال شده از سوی گروه‌های مسلح و دیگر گروه‌ها؛

ب) اشاره به برگزاری هزاران تجمع صلح‌آمیز ضد نژادپرستی و اعتراض‌ها و ضد اعتراض‌های سیاسی در سراسر ایالات متحده از زمان به قتل رسیدن جورج فلوید در ماه مه سال جاری میلادی به دست پلیس و دستیابی عفو بین‌الملل به این نتیجه که در حدود ۲۰۰ مورد حادثه خشونت‌آمیز میان مشارکت‌کنندگان در اعتراض‌های متقابل، نیروهای پلیس در غالب موارد، در اتخاذ اقدامات بازدارنده جهت ممانعت از اخلاف در اجتماعات صلح‌آمیز ناموفق عمل کرده و نتوانسته از معترضان در قبال خشونت‌ها حمایت به عمل آورد؛

ج) اشاره به اقدام سازمان عفو بین‌الملل به مستندسازی و تأیید تقابل‌های خشونت‌آمیز در اعتراض‌ها و ضداعتراض‌ها در حدود ۷۵ درصد از تمامی ایالت‌های آمریکا، از ماه مه تا سپتامبر سال جاری میلادی و ناکارآمدی نیروهای مجری قانون در مدیریت این اعتراض‌ها و حمایت از معترضان در قبال خشونت از جمله در زمینه:

- مستقر نمودن میزان مکفی از نیروهای آموزش دیده پلیس جهت پرداختن به بروز خشونت‌های احتمالی میان معترضان و ضد معترضان؛

- جدا کردن معترضان از ضد معترضان و تنش‌زدایی از تنش‌ها و در صورت لزوم اجتناب از وقوع تقابل‌های خشونت‌آمیز؛

- ممنوع اعلام کردن و ممانعت به عمل آوردن از تهدیدهای خشونت‌آمیز انجام‌شده از سوی گروه‌ها و افراد مسلح در اجتماعات مسالمت‌آمیز؛

- متوقف ساختن اقدامات خشونت‌آمیز با مداخله در مباحثات میان معترضان و ضد معترضان؛

^۴Losing the Peace: US Police Failures to Protect Protesters from Violence

- تمایز قائل شدن میان فعالان خشن و فارغ از خشونت در واکنش نیروهای اجرای قانون به حوادث خشونت‌آمیز، ازجمله از طریق اجتناب از پراکندگی اجتماعات در صورت صلح‌آمیز بودن آن‌ها؛

د) اشاره به غایب بودن نسبی یا کامل پلیس از صحنه بیش از ده‌ها اعتراض و ضد اعتراض خشونت‌آمیز مستند شده از سوی سازمان عفو بین‌الملل و اشاره به حضور گروه‌های مسلح به‌عنوان عامل بروز تقابل‌های خشونت‌آمیز در غالب این حوادث؛

ه) اشاره به منجر شدن لحن، سیاست‌ها و اقدامات دولت ترامپ به ظاهراً ترغیب حضور گسترده گروه‌های مسلح که به‌طور غیرقانونی معترضان و ضد معترضان را در سراسر کشور مورد حمله قرار می‌دهند؛

و) تأکید بر ضرورت اقدام مقامات دولت ایالات متحده و اجرای قانون در تمامی سطوح به اصلاح سیاست‌ها و عملکرد نیروهای پلیس در راستای تسهیل برخورداری مردم از آزادی برگزاری اجتماعات مسالمت‌آمیز و حمایت از معترضان در قبال تهدید گسترده خشونت‌های قابل پیشگیری؛

ز) تأکید بر ضرورت اقدام سطوح محلی دولت‌ها، با توجه به غیاب حمایت‌های فدرال، به تأمین امنیت اعتراض‌ها در قبال خشونت، از طریق صدور فرمان‌های اجرایی موقت جهت تحدید حضور سلاح در اماکن عمومی، پارک‌ها، حوزه‌های رأی‌گیری و اجتماعات صلح‌آمیز و از طریق آموزش دادن به نهادهای اجرای قانون جهت ممانعت از بروز اخلاف از سوی افراد و گروه‌های مسلح در اعتراض‌های مسالمت‌آمیز و فعالیت‌های مدنی در طول دوره انتخابات؛

ح) تأکید بر ضرورت اقدام بی‌درنگ نیروهای پلیس در سطوح شهری، بخشی، ایالتی و فدرال به اصلاح عملکرد و اجرای آموزش‌های ویژه در زمینه اقدامات مطابق با حقوق بشر و حمایت از اجتماعات صلح‌آمیز بر اساس تعهدهایشان مطابق با قانون اساسی ایالات متحده و عملکرد مناسب در زمینه مدیریت اجتماعات ؛

۵

^۵ گزارش سازمان عفو بین‌الملل. قابل بازیابی در لینک:

۳- انتشار گزارش از سوی شبکه خبری بی.بی.سی، در روز جمعه ۲ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص عدم موفقیت دولت ایالات متحده در یافتن والدین ۵۴۵ کودک جدا شده از خانواده خود در مرز این کشور با مکزیک، مبنی بر:

(الف) اعلام اتحادیه آزادی‌های مدنی آمریکا، مبنی بر پیدا نشدن والدین ۵۴۵ کودک جدا شده از خانواده خود در مرزهای این کشور با مکزیک، بر اساس سیاست «تحمل صفر» دولت دانلد ترامپ در قبال مهاجران: گفتنی است که در سال ۲۰۱۸ میلادی هزاران خانواده بر اساس این سیاست از یکدیگر جدا شدند، تا اینکه پس از افزایش اعتراض‌ها در این زمینه، کاخ سفید از موضع خود عقب‌نشینی کرد؛

(ب) اشاره به اخراج شدن دو سوم از والدین این کودکان از خاک آمریکا و بازگردانده شدنشان به کشورهای مبدأ؛

(ج) اشاره به به‌تأخیر افتادن روند جستجو برای یافتن والدین این کودکان به دلیل شیوع ویروس کرونا؛

(د) اشاره به اعلام سیاست سرکوب مهاجران در حال گذر از مرز مکزیک و ایالات متحده، ابتدا در ماه آوریل سال ۲۰۱۸ میلادی؛ اما پس از مدتی آشکار شد که دولت آمریکا اجرای این سیاست را از یک سال پیش‌تر، به‌عنوان بخشی از یک برنامه محرمانه آزمایشی آغاز کرده است؛

(ه) اشاره به منجر شدن اعلام اجرای سیاست تحمل صفر در مورد مهاجران و به تصویر درآمدن عکس‌ها و نشر فایل‌های صوتی از کودکان خوابیده در قفس‌ها و گریان برای فقدان والدین‌شان، به بروز انتقادهای گسترده از ایالات متحده و دیگر کشورهای جهان؛

(و) اشاره به اقدام اتحادیه آزادی‌های مدنی آمریکا، در ماه ژوئیه سال ۲۰۱۸ میلادی، به اقامه دعوی در این زمینه و منجر شدن آن به صدور حکم از سوی قاضی مبنی بر ضرورت پیوستن کودکان به والدین‌شان در مدت زمان ۳۰ روز که در طول مدت چند هفته هزاران کودک به خانواده‌هایشان بازگردانده شدند؛

ز) اشاره به مشتمل نشدن این حکم بر کودکان جدا شده از والدین خود بر اساس برنامه آزمایشی اجرا شده در سال ۲۰۱۷ میلادی که حکم پیوند مجدد این خانواده‌ها تازه در سال گذشته صادر شد و از گروه ۱۰۳۰ نفری کودکان، ۴۸۵ کودک به والدین‌شان بازگردانده شدند؛

ح) اشاره به موظف شدن اتحادیه آزادی‌های مدنی آمریکا و گروهی از وکلا به یافتن سایر والدین کودکان جدا شده که در اسناد دادگاه از آن‌ها به‌عنوان «غیرقابل دسترس» یاد می‌شود؛

ط) اشاره به مواجه‌شدن تلاش‌های گسترده این گروه برای یافتن والدین این کودکان در کشورهای مبدأ با مانع، به دلیل شیوع ویروس کرونا؛

ی) اشاره به اظهارات لی گلرنت، مدیر پروژه حقوق مهاجران در اتحادیه آزادی‌های مدنی و وکیل اصلی این پرونده، در بیانیه‌ای مبنی بر ضرورت پیوند دادن این خانواده‌ها به یکدیگر و مسئول به شمار آوردن دولت ایالات متحده، ضمن بر شمردن اقدام آمریکا به جدا کردن کودکان از والدین‌شان به‌عنوان یکی از بزرگترین لکه‌های ننگ بر روی کارنامه این دولت؛

۴- انتشار گزارش از سوی شبکه خبری دویچه وله، در روز جمعه اول آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص قصد دولت دانلد ترامپ برای قرار دادن شماری از سازمان‌های سرشناس مدافع حقوق بشر در فهرست گروه‌های ضدیهودی. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

الف) قصد دولت ایالات متحده جهت قرار دادن سازمان‌هایی، مانند عفو بین‌الملل، آکسفام و دیده‌بان حقوق بشر در فهرست گروه‌های ضدیهودی، به دلیل فعالیت گروه‌های یادشده

در زمینه ثبت و مستندسازی اقدامات بحث‌انگیز رژیم اسرائیل در مناطق فلسطینی؛

ب) اشاره به توصیف شدن این اقدام از سوی سازمان عفو بین‌الملل، به‌عنوان تلاشی از سوی دولت آمریکا در راستای خاموش کردن صدای سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشر؛

ج) اشاره به گزارش روزنامه گاردین در این زمینه، مبنی بر تلقی شدن اقدام جدی دولت ترامپ در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا، به‌عنوان هدیه تازه‌ای به نیروهای

^۶ Lee Gelernt

^۷ گزارش شبکه خبری بی.بی.سی. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-54636223>

راست تندروری رژیم اسرائیل: گفتنی است که مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا یکی از بنیان‌گذاران این اقدام است؛

د) اشاره به اقدام دیرپای گروه‌های راست تندروری رژیم اسرائیل، ازجمله بنیامین نتانیا‌هو، نخست‌وزیر این رژیم، به توصیف هرگونه گزارش حقوق بشری در زمینه کارنامه رژیم اسرائیل در مورد فلسطینی‌ها، ازجمله گزارش‌های سازمان ملل متحد، به‌عنوان گزارش‌های «یک‌سویه و جانبدارانه»؛

ه) اشاره به به‌شمار آمدن اقدام احتمالی دولت ایالات‌متحده در این زمینه به‌عنوان، نوعی همراهی عملی با نارضایتی‌های مقام‌های اسرائیلی از فعالیت سازمان‌ها و نهادهای حقوق بشری جهان؛
و) این در حالی است که بنا بر گزارش سایت پولیتکو، انتظار می‌رود که بیانیه دولت آمریکا در قالب یک گزارش از سوی آلن کار، مسئول ویژه مبارزه با یهودستیزی در دولت آمریکا، منتشر شود و در آن از دولت تقاضا شود که به حمایت خود از سازمان‌های حقوق بشری یادشده پایان دهد. این گزارش همچنین از دولت می‌خواهد که کشورهای دیگر را هم فراخواند که در راستایی مشابه گام بردارند؛

ز) گفتنی است که وزارت خارجه رژیم اسرائیل از موضع‌گیری درباره این گزارش‌ها خودداری کرده است. هم‌زمان مقام‌های مختلف عفو بین‌الملل، دیده‌بان حقوق بشر و آکسفام هرگونه گرایش یهودی‌ستیزانه را در فعالیت‌های خود تکذیب کرده و اقدام احتمالی دولت آمریکا را تلاشی برای خاموش کردن صدای خود عنوان کرده‌اند؛

۵- انتشار گزارش از سوی روزنامه گاردین، در روز چهارشنبه ۳۰ مهرماه ۱۳۹۹، در خصوص اقدام دولت دانلد ترامپ به تغییر و کم اهمیت جلوه دادن موارد نقض حقوق بشر در گزارش‌های خود. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

^۸ گزارش شبکه خبری دویچه وله. قابل بازیابی در لینک:

الف) اقدام دولت ترامپ به حذف یا تغییر اطلاعات اساسی در زمینه حقوق بشر، از جمله شکنجه، حقوق باروری و آزار و اذیت بر اساس جنسیت، از ارزیابی‌های سالانه خود در این زمینه که از سال ۱۹۷۶ تاکنون منتشر شده و به عنوان معیار عالی اطلاعات بی طرفانه، مورد اعتماد دولت‌ها، قضات، وکلا و حتی سازمان ملل بوده است؛

ب) اشاره به اقدام مرکز پژوهش‌های پناهجویی به تحلیل خط به خط و قیاس گزارش‌های حقوق بشری وزارت خارجه در آخرین سال از ریاست جمهوری باراک اوباما و گزارش‌های ۳ سال نخست دولت دانلد ترامپ با تمرکز بر پنج کشور اریتره، ایران، عراق، پاکستان و سودان؛

ج) اشاره به منطبق نبودن بخش‌های این گزارش‌ها با واقعیات مستند به دست آمده از منابع قابل اعتماد در این کشورها و در حقیقت اقدام آن به کم اهمیت جلوه دادن جدیت وضعیت حقوق بشر در کشورهای ذکر شده؛

د) اشاره به مشتمل شدن عمده‌ترین تغییرات صورت گرفته بر بخش‌های مربوط به حقوق زنان، حقوق مدنی و سیاسی و مباحثات مربوط به حقوق دگرباشان جنسی: گفتنی است که گزارش‌های انتشار یافته در دوران ریاست جمهوری دانلد ترامپ عموماً کوتاه‌تر بوده و بخش‌های مشخصی از آن حذف و یا مجدداً نام گذاری شده‌اند، از جمله:

- حذف بخش «حقوق باروری» از تمامی گزارش‌ها و جایگزین کردن آن با «اجبار در کنترل جمعیت» و حذف اطلاعات مربوط به دسترسی به حقوق باروری، ممانعت از بارداری و بهداشت پیش و پس از زایمان؛

- حذف خشونت و تبعیض علیه دگرباشان جنسی - افراد، نهادها و فعالان - از گزارش‌های مربوط به کشور عراق، به رغم وجود روایت‌های مستند از وجود خشونت علیه این دسته از افراد در این کشور؛

- حذف بخش‌های مربوط به استفاده از شکنجه در زندان‌های منطقه کردستان عراق در گزارش‌های مربوط به این کشور؛

- عدم توجه به اکامی گزارش‌های پاکستان در ارائه توضیح در زمینه به پایان رسیدن مدت استمهال مجازات اعدام، اعدام کودک مجرمان و عدم دسترسی زنان به مشاوره حقوقی؛

- عدم ذکر وجود خشونت جنسی گسترده در اردوگاه‌های آموزش نظامی اربتره در گزارش سال ۲۰۱۹ میلادی، که مصداق شکنجه بوده و ناگزیر کردن زنان و دختران به کار کردن در این اردوگاه‌ها که مصداق برده‌داری جنسی است؛

- تنظیم گزارش حقوق بشری سال ۲۰۱۹ میلادی سودان به گونه‌ای که ظاهراً نشان می‌دهد که موارد نقض حقوق بشر - قتل‌های خودسرانه توسط نیروهای امنیتی، ناپدیدشدگی‌های قهری، حبس معترضان مسالمت‌جو، ناکامی در تحقیق در زمینه سوءرفتارها و اقدامات حقوقی تبعیض‌آمیز علیه زنان - تنها در زمان رژیم عمر البشیر روی داده، در صورتی که این موارد پس از سرنگونی این دیکتاتور نیز ادامه یافته است؛

ه) اشاره به ابراز نگرانی در خصوص منجر شدن ناکارآمدی در مستندسازی جامع موارد نقض حقوق بشر به عدم توانایی در مسئول به شمار آوردن عاملان این موارد و تأثیرگذاری آن بر تصمیمات دولت‌ها در سراسر جهان در حوزه‌های سیاست خارجی، امدادرسانی، تعامل دیپلماتیک و حقوق پناهندگان؛

ز) گفتنی است که به‌عنوان مثال در بریتانیا، قضات و وزارت کشور از این گزارش‌ها در اتخاذ تصمیمات خود در زمینه اعطاء پناهندگی به پناهجویان و یا استرداد قهری آن‌ها به کشورهای مبدأ مکرراً استفاده می‌کنند و اطلاعات حاصل از گزارش‌های مزبور می‌تواند نقش تعیین‌کننده در مرگ و زندگی برخی از پناهجویان ایفاء کند .

✳ کانادا

^۱ گزارش روزنامه گاردین. قابل بازیابی در لینک:

- انتشار گزارش از سوی دیده‌بان حقوق بشر، در روز ۳۰ مهرماه ۱۳۹۹، در خصوص عواقب بحران آب‌وهوایی برای تأمین مواد غذایی از سوی جوامع بومی. نکات محوری این گزارش عبارت‌اند از:

الف) انتشار گزارش ۱۲۰ صفحه‌ای از سوی دیده‌بان حقوق بشر تحت عنوان «هراسم از این است که همه چیز را از دست بدهم»: بحران آب‌وهوایی و حق بر غذای جوامع بومی در کانادا « مبنی بر عواقب فزاینده تغییرات اقلیمی برای جوامع بومی کانادا، با توجه به منجر شدن آن به کاهش شدید منابع غذایی و تأثیرگذاری بر سلامت این جوامع؛

ب) اشاره به عدم حمایت مکفی دولت کانادا از تلاش‌های جوامع بومی در راستای سازگار نمودن خود با این بحران فزاینده و ناکارآمدی آن در ایفاء نقش خود در زمینه کاهش گازهای گلخانه‌ای در سطح جهانی که موجب وخامت این بحران شده است؛

ج) اشاره به اقدام این گزارش به مستندسازی تأثیر تغییرات آب‌وهوایی بر کاهش منابع سنتی غذایی جوامع بومی، افزایش هزینه کالاهای جایگزین وارداتی و تشدید مشکل فزاینده عدم امنیت غذایی و پیامدهای منفی آن برای سلامتی؛

د) اشاره به میزان دو برابری گرمایش هوای کانادا در قیاس با نرخ جهانی و میزان سه برابری آن در بخش‌های شمالی این کشور: گفتنی است که کانادا، به‌رغم برخورداری از جمعیت کم، همچنان یکی از ۱۰ تولیدکننده نخست گازهای گلخانه‌ای در جهان به شمار می‌آید، با توجه به اینکه سهم آن ۳ تا ۴ برابری میزان متوسط جهانی است؛

ه) اشاره به اظهارات کاتارینا رال، پژوهشگر ارشد محیط زیست در دیده‌بان حقوق بشر، مبنی بر منجر شدن تغییرات آب‌وهوایی به بروز سطوح خطرناکی از فقر غذایی در میان جوامع بومی و انجامیدن اقدام کانادا به نادیده گرفتن تعهدات خود در زمینه کاهش گازهای گلخانه‌ای به افزایش بحران آب‌وهوایی در جهان و تحت تأثیر قرار گرفتن مردمان بومی آن‌که از زمین‌های مناطق سکونت خود تغذیه می‌کنند؛

^{۱۳}“My Fear is Losing Everything”: The Climate Crisis and First Nations’ Right to Food in Canada”

^{۱۴}Katharina Rall

و) اشاره به اظهارات ساکنان سه منطقه جغرافیایی مورد مطالعه قرار گرفته مبنی بر کاهش شدید میزان مواد غذایی قابل برداشت و همچنین افزایش دشواری‌ها و مخاطرات برداشت محصول از زمین با توجه به تأثیر تغییرات اقلیمی بر عادات حیات وحش، از جمله تغییرات شرایط یخ‌زدگی و انجماد خاک، افزایش آتش‌سوزی در جنگل‌ها، افزایش دمای آب، تغییر در میزان بارش و سطوح آب و غیرقابل پیش‌بینی بودن آب‌وهوا؛

ز) اشاره به ناگزیر شدن خانوارهای بومی به خرید بیشتر مواد غذایی مورد نظر رژیم غذایی سنتی خود، که با توجه به دوردست بودن فروشگاه‌های مواد غذایی و بالا بودن بهای مواد خوراکی، مردم این مناطق ناگزیر به خوردن غذاهای با ارزش‌های غذایی کمتر و بهای مناسب‌تر می‌شوند؛ این در حالی است که ساکنان بومی مناطق روستایی و دوردست بومی پیشاپیش به دلیل حاشیه‌نشینی و دسترسی نامتناسب به مراقبت‌های بهداشتی و درمانی از وضعیت سلامت مناسبی برخوردار نیستند؛

ح) اشاره به تحت تأثیر قرار گرفتن بیشتر کودکان، سالمندان و افراد مبتلا به بیماری‌های مزمن بر اثر این شرایط و منجر شدن آن به حاضر شدن کودکان در مدارس درحالی‌که گرسنه هستند و برخی از سالمندان نیز ناگزیر به کاهش مواد غذایی مصرفی خود می‌پردازند؛ این در حالی است که بسیاری از افراد مبتلا به بیماری‌های مزمن نمی‌توانند

رژیم غذایی مورد توصیه پزشک را رعایت کنند؛

ط) اشاره به برخی از اقدامات جوامع بومی در راستای پرداختن به آثار بحران آب‌وهوایی، از جمله ایجاد شبکه‌های تشریک مواد غذایی سنتی و یا بنیان نهادن سامانه‌های نظارتی جهت مورد بررسی قرار دادن تأثیرات تغییرات اقلیمی بر محیط زیست این جوامع؛ این در حالی است که تمامی این اقدامات و فعالیت‌ها نیازمند منابع و ظرفیت‌های لازم بوده که بسیاری از این جوامع فاقد آن هستند و دولت‌های استانی و فدرال نیز حمایت‌های لازم را از آن‌ها به عمل نیاورده و تأثیر واقعی تغییرات آب‌وهوایی بر جوامع بومی و آثار حقوق بشری آن را نادیده می‌گیرند؛

ی) اشاره به عدم اقدام کانادا همچنین به ایفاء نقش لازم در زمینه پیشبرد تلاش‌های جهانی در راستای پرداختن به تغییرات اقلیمی بر اساس توافقنامه پاریس و حتی عدم اقدام آن به جامه عمل پوشاندن به اهداف خود در این زمینه؛

ک) گفتنی است که چنانچه کانادا بی‌درنگ تلاش‌های خود را در زمینه کاهش گازهای گلخانه‌ای افزایش ندهد، این امر موجب رو به وخامت نهادن بحران آب‌وهوایی جهان و در نتیجه تأثیر بیشتر آن بر جوامع بومی می‌شود. از این رو دولت این کشور باید هر چه زودتر حمایت‌های مالی و فنی لازم برای جوامع بومی را فراهم آورد - جوامعی که پیشاپیش با آثار مخرب تغییرات اقلیمی مواجه شده‌اند .

*بریتانیا

۱- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز چهارشنبه ۷ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص اقدام فعالان به راهاندازی چالش حقوقی جدید در مورد تصمیم دولت بریتانیا به ازسرگیری فروش سلاح به عربستان سعودی. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

الف) اقدام فعالان کارزار مبارزه با تجارت تسلیحاتی ، به ارائه دادخواستی جهت بررسی قضایی مبنی بر ازسرگیری فروش سلاح از سوی دولت بریتانیا در ماه ژوئیه پس از متوقف ساختن یک‌ساله صدور مجوزهای جدید صادرات؛
ب) اشاره به هشدار این کارزار در مورد احتمال منجر شدن تصمیم دولت بریتانیا به افروخته شدن بیشتر آتش جنگ و تخریب و تطویل این منازعه؛

ج) یادآوری انتشار گزارش جدید از سوی سازمان ملل در ماه گذشته، مبنی بر احتمال مشارکت کشورهای حامی یکی از طرفین جنگ یمن، از جمله عربستان سعودی در ارتکاب

^۱ گزارش دیده‌بان حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.hrw.org/news/2020/10/21/canada-climate-crisis-toll-first-nations-food-supply>
'Campaign Against the Arms Trade (CAAT)

به جنایات جنگی و وجود الگوهای مستند در خصوص موارد نقض جدی قانون بین‌المللی بشردوستانه؛

د) اشاره به توقف فروش سلاح از سوی بریتانیا بر اساس حکم صادر شده از سوی دیوان عالی این کشور در ماه ژوئن سال ۲۰۱۹ میلادی، مبتنی بر ابراز نگرانی در خصوص کاربرد تسلیحات بریتانیایی از سوی عربستان سعودی در جنایات جنگی احتمالی در یمن، همچنین اقدام وزراء این کشور به صدور مجوزهای صادراتی تسلیحاتی بدون ارزیابی مناسب مخاطرات آن برای غیرنظامیان و تأکید بر ضرورت مورد بررسی قرار دادن فروش سلاح به ریاض از سوی وزیر تجارت بین‌المللی وقت؛

ه) اشاره به حاکی بودن بررسی‌های انجام‌شده از سوی دولت بریتانیا در این زمینه از «جداگانه بودن» حوادث مربوط به جرائم جنگی احتمالی و فقدان وجود «الگوی» مشخص مبنی بر نقض قوانین بین‌المللی توسط حملات هوایی عربستان سعودی و در نتیجه مجاز بودن از سرگیری فروش سلاح به این کشور؛

و) اشاره به اظهارات اندرو اسمیت، سخنگوی کارزار مبارزه با تجارت تسلیحاتی،^۱ مبنی بر کشته شدن ده‌ها هزار تن از مردم در بمباران‌های متخاصمانه و درعین حال دستیابی کمپانی‌های تسلیحاتی به منافع خود در تمامی مراحل این جنگ و منجر شدن فروش این تسلیحات تنها به دامن زدن به آتش جنگ و تخریب و تطویل زمان منازعه؛

ز) تأکید بر غیراخلاقی بودن فروش این سلاح‌ها به عربستان و اطمینان خاطر از تأیید غیرقانونی بودن تصمیم از سرگیری فروش تسلیحات از سوی دادگاه؛^۲

۲- انتشار گزارش از سوی شبکه خبری بی.بی.سی، در روز چهارشنبه ۷ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص غرق شدن قایق مهاجران در کانال مانس و ایرانی بودن جان‌باختگان، مبنی بر:

^۱Andrew Smith

^۲ گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20201028-uk-campaigners-launch-new-legal-challenge-over-arms-sales-to-saudi-arabia>

(الف) اشاره به جان باختن رسول ایران‌نژاد ۳۵ ساله، همسرش، شیوا محمدپناهی ۳۵ ساله، آیتا ایران‌نژاد ۹ ساله و آرمین ایران‌نژاد ۶ ساله در این حادثه که اجسادشان کشف و شناسایی شده، اما فرزند ۱۵ ماهه آنها همچنان مفقود است: بنا بر گزارش‌ها، رسول ایران‌نژاد در این حادثه غرق شد، و همسر و دو فرزند خردسال آنها بر اثر ایست قلبی جان باختند و تلاش برای احیاء آنها موفقیت‌آمیز نبود؛

(ب) اشاره به اظهارات مقام‌های چند نهاد حامی پناهجویان در این زمینه، مبنی بر ضرورت به شمار آمدن این حادثه به‌عنوان «زنگ بیدار باش» برای صاحبان قدرت در بریتانیا و فرانسه؛

(ج) اشاره به غرق شدن قایق حامل پناهجویان در حین عبور از کانال مانس در آب‌های بین فرانسه و بریتانیا و انتقال یافتن ۱۵ نفر دیگر از سرنشینان این قایق - که گفته می‌شود ایرانی بودند - به بیمارستان: همچنین گمان می‌رود جز نوزاد خانواده ایران‌نژاد، یک نفر دیگر نیز در دریا مفقود شده باشد؛

(د) اشاره به درخواست نهاد حقوق بشری «مراقبت از گله» از دولت بریتانیا جهت یافتن راهی قانونی برای رسیدن پناهندگان به این کشور، همچنین تأکید بر ضرورت ایجاد نظامی جدید جهت فراهم آوردن امکان ارائه درخواست پناهجویی از خارج از مرزهای بریتانیا به‌منظور ممانعت به عمل آمدن از عبور پناهجویان از گذرگاه‌های دریایی ترسناک و پرخطر و بروز فجایع این چنینی؛

(ه) اشاره به درخواست گروه نجات کودکان به اجرای «برنامه اقدام مشترک» از سوی فرانسه و بریتانیا جهت حصول اطمینان از حفظ امنیت خانواده‌ها و تبدیل نشدن کانال آبی انگلیس به گورستان کودکان؛

(و) گفتنی است که بوریس جانسون، نخست‌وزیر بریتانیا، نیز ضمن ابراز همدردی با خانواده‌های قربانیان اظهار داشت: ما به فرانسه اعلام کردیم که برای انجام تحقیقات درباره این حادثه وحشتناک از هیچ پشتیبانی فروگذار نخواهیم کرد و هم‌زمان تمام تلاش خود را

برای سرکوب گروه‌های بی‌رحم تبهکار به کار می‌بندیم، گروه‌هایی که مردم آسیب‌پذیر را عازم سفرهایی این چنین خطرناک می‌کنند ؛

۳- انتشار گزارش از سوی دیده‌بان حقوق بشر، در روز دوشنبه ۵ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص فرسایش ساختار دموکراتیک بریتانیا توسط دولت بوریس جانسون، مبنی بر:

(الف) مواجه‌شدن دموکراسی بریتانیا با خطر تخریب با توجه نحوه پاسخگویی دولت این کشور به چالش‌های پیش روی آن در قبال شیوع ویروس همه‌گیر کرونا گرفته تا برگزیت و نادیده گرفتن نظارت‌های دموکراتیک؛

(ب) اشاره به اقدام دولت بریتانیا به تعلیق پارلمان این کشور در پاییز سال گذشته میلادی به‌منظور ممانعت از مورد مذاقه قرار گرفتن مناسب طرح‌های آن برای برگزیت که پس از آن‌که دیوان عالی کشور رأی به غیرقانونی بودن این اقدام داد، دولت از آن عقب نشست؛

(ج) اشاره به تلاش دولت بریتانیا به به‌بازی گرفتن قرارهای ملاقات خود با کمیته‌های پارلمانی موظف به موشکافی در سیاست‌های آن، حتی مهندسی کردن روابط خود با کمیته ارتباطی دولت و پارلمان با قرار دادن نامزد مورد نظر در مقام ریاست این کمیته - تنها کمیته‌ای که حق فراخواندن و مورد پرسش قرار دادن نخست‌وزیر را دارد؛

(د) اشاره به اقدام دولت بریتانیا به بار دیگر تحقیر پارلمان در زمینه مدیریت بیماری کووید - ۱۹ با توجه به استفاده آن از فرمان‌ها و قوانین سریع در راستای حذف فرآیند قانون‌گذاری و دشوار ساختن امکان لازم برای نمایندگان جهت مورد موشکافی قرار دادن میزان و چگونگی تأثیر این قوانین بر زندگی مردم این کشور؛

(ه) اشاره به اقدام دولت بریتانیا به تضعیف فزاینده و دیرپای نظام حقوقی مستقل این کشور، به‌منظور کاهش قدرت دادگاه‌های بریتانیا جهت مورد بررسی قرار دادن تصمیمات دولت، همچنین اقدام نخست‌وزیر و وزیر کشور به به‌استهزاء گرفتن حرفه حقوق و انتقاد

^۱ گزارش شبکه خبری بی.بی.سی. قابل بازیابی در لینک:

از وکلای حقوق بشر و برچسب زدن به آنها به عنوان «فعالان»، «چپ‌گراها» و «اصلاح‌طلبان ساده‌لوح» تنها به دلیل انجام وظایف خود؛

و) اشاره به اقدام دولت بریتانیا به پنهان نکردن بیزاری خود از قانون حقوق بشر - ایزاری برای حمایت از مردم این کشور در برابر زیاده‌خواهی‌های دولت - و منجر شدن این اقدام به ترغیب جامعه به به‌شمار آوردن حقوق بشر به عنوان تهدیدی برای ایمنی خود به جای حمایت از آنها، به‌رغم با شکست مواجه شدن تلاش‌های دولت در این زمینه؛

ز) اشاره به تلاش دولت بریتانیا برای تصویب قانونی در راستای فراهم آوردن مصونیت برای شکنجه و جنایات جنگی مرتکب شده از سوی سربازان بریتانیایی در خارج از کشور؛^{۱۸}

^۱ سوابق در گزارش‌های پیشین

* انتشار گزارش از سوی دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل، در روز دوشنبه ۱۴ مهرماه ۱۳۹۹، در خصوص ضرورت معاف نکردن جنایات جنگی از مجازات از سوی پارلمان بریتانیا، مبنی بر:

الف) صدور بیانیه از سوی کارشناسان حقوق بشر سازمان ملل، مبنی بر درخواست پارلمان بریتانیا جهت رد کردن لایحه دولت در رابطه با اعطاء مصونیت پیشاپیش به سربازان بریتانیایی در قبال ارتکاب به جنایات جنگی و جنایت علیه بشریت؛

ب) اشاره به منجر شدن تصویب این لایحه، تحت عنوان «لایحه عملیات خارجی» (شامل افراد در حال خدمت و کهنه‌سربازان) از سوی پارلمان بریتانیا به نقض تعهدات این کشور در قبال قانون بین‌المللی بشردوستانه، قانون حقوق بشر و قانون بین‌المللی کیفری و همچنین حمایت به عمل آوردن از سربازان - سربازانی که در خارج از کشور خدمت نموده‌اند - در برابر اتهامات ارتکاب به جرائم جدی بین‌المللی، از جمله قتل غیرقانونی و اعمال شکنجه؛

ج) اشاره به منجر شدن معرفی پیش‌فرض‌های قانونی در قبال موارد قابل پیگرد و اعمال قانون مرور زمان از سوی این لایحه، به تضعیف ماهیت مطلق و فسخ‌ناشدنی ممنوعیت شکنجه و نقض قانون حقوق بشر، قانون بین‌المللی کیفری و قانون بین‌المللی بشردوستانه؛

د) اشاره به ابراز تأسف از اقدام دولت بریتانیا به نادیده گرفتن دغدغه‌های گزارشگر ویژه سازمان ملل در زمینه اعمال شکنجه و دیگر رفتارها یا مجازات‌های بی‌رحمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز در ابتدا ماه ژوئن سال جاری، با توجه به پاسخ دولت به این نگرانی‌ها مبنی بر ممانعت به عمل نیاوردن این لایحه از پیگردهای قانونی آتی - اظهاراتی که کارشناسان سازمان ملل را اذعان نکرده است؛

ه) اشاره به توانایی این لایحه در زمینه تحدید اختیارات دادگاه‌ها در راستای تطویل زمان دعاوی نقض قانون حقوق بشر از سوی سربازان خارج از کشور و تنها اعطاء اختیار به دادستان کل جهت مورد پیگرد قرار دادن این موارد، آن‌هم در برخی از موقعیت‌های استثنائی - که هر دوی این موارد نشانگر پس‌رفت هشدارآمیز استقلال قوه قضائیه و اصل دموکراتیک دیرپای جدایی قوا از یکدیگر هستند؛

و) اشاره به هشدارآمیز بودن این لایحه با توجه به گزارش انتشار یافته از سوی پارلمان بریتانیا در سال ۲۰۱۸ میلادی، مبنی بر شواهد به‌دست‌آمده از دست داشتن نیروهای دفاعی این کشور در ناپدیدشدگی‌های اجباری و اعمال شکنجه و سوءرفتار علیه مظنونان، در لوای بخشی از برنامه ایالات متحده برای حبس این افراد و فرستادن آن‌ها برای بازجویی به کشورهایی که از قانون‌های سهل‌گیرانه‌تری در این زمینه برخوردارند؛

ز) اشاره به همچنین اقدام نیروهای نظامی به نادیده گرفتن عامدانه انجام تحقیق در زمینه شکایات صورت گرفته در رابطه با اعمال شکنجه و سوءرفتار در خلال مأموریت‌های خارج از کشور و

ح) اشاره به استدلال دولت بریتانیا در مورد محق بودن آن برای نقض توافق بین‌المللی انجام‌شده تحت لوای برگزیت، تنها ۹ ماه پیش با اتحادیه اروپا، به‌منظور اجتناب از تشکیل مرز سخت در ایرلند شمالی - اقدامی که می‌تواند صلح حاکم بر این منطقه را به مخاطره انداخته و اعتبار بین‌المللی بریتانیا را تخریب نماید: آن چه که در تمامی این اقدامات مشترک مشاهده می‌شود، خواست دولت برای آزادانه عمل کردن بدون در نظر گرفتن هزینه آن برای حقوق مردم این کشور است؛

ط) اشاره به تلاش دفتر نخست‌وزیری برای تضعیف آزادی مطبوعات با تحدید دسترسی برخی از رسانه‌ها به جلسات خبری و مطبوعاتی خانه شماره ۱۰ (مقر نخست‌وزیری بریتانیا در لندن) - اقدامی که خوشبختانه با امتناع رسانه‌های مجاز به حضور در این جلسات و همراهی با این روند ناکام ماند؛

ی) اشاره به اقدام حساب‌های کاربری دولت در شبکه‌های اجتماعی به انتقاد از روزنامه‌نگاران و اخبار انتشار یافته از سوی آن‌ها، در راستای خدشه‌دار ساختن اعتماد عموم جامعه به رسانه‌ها و مطبوعات و دشوار ساختن مسیر برای این نهادها جهت مورد مذاقه قرار دادن دولت و اطلاع‌رسانی به عامه مردم در این باره؛

ک) اشاره به حائز اهمیت بودن این موارد با توجه به؛

- شکندگی نهادهای دموکراتیک و منجر شدن خواست دولت‌ها برای سرنگونی آن‌ها به تخریب ساختار دموکراتیک جامعه و حقوق شهروندان آن،

- برخورداری بریتانیا از یکی از بالاترین نرخ‌های مرگ‌ومیر بر اثر شیوع بیماری کووید -

۱۹ در اروپا، دشوار شدن نظارت بر اقدامات دولت و ناگزیر ساختن آن به تغییر مسیر خود

به دلیل تضعیف نهادهای پارلمانی،

ح) اشاره به ابراز نگرانی شدید در زمینه اقدام دولت بریتانیا به انکار حق قربانیان جرائم جدی و خانواده‌های آن‌ها از آگاهی از حقیقت، برخورداری از عدالت و دریافت غرامت، بر اساس این پیش‌فرض دلخواهانه که دعاوی حقوقی علیه سربازان بریتانیایی ایدایی و سفسطه‌برانگیز هستند.

- منجر شدن تضعیف ساختار دموکراتیک در داخل کشور به تضعیف تلاش‌های بریتانیا در سطح بین‌المللی در راستای حمایت و ارتقاء حقوق بشر، دادگاه‌های مستقل و دموکراسی؛
- ضرورت وابسته نبودن حمایت از حقوق بشر به هوا و هوس‌های یک دولت ؛

۹

۴- انتشار گزارش از سوی روزنامه گاردین، در روز یکشنبه ۴ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص اقامه دعوی گروهی از پناهجویان علیه دولت بریتانیا به دلیل حبس غیرقانونی‌شان. موارد مهم گزارش مذکور به شرح زیر است:

الف) اقدام گروه بیش از ۲۰ نفری از پناهجویان، از جمله قربانیان شکنجه به مورد پیگرد قانونی قرار دادن وزارت کشور بریتانیا به منظور دریافت غرامت که به اعتقاد وکلای این پرونده، دولت این کشور باید به هزاران تن از این پناهجویان به دلیل حبس غیرقانونی‌شان از ژانویه سال ۲۰۱۴ تا مارس سال ۲۰۱۷ میلادی - هم‌زمان با اعمال سیاست‌های «محیط خشونت‌آمیز» - غرامت بپردازد؛

ب) اشاره به دستگیری و زندانی شدن این مدعیان از سوی نیروهای مرزی بریتانیا بر اساس دستورالعمل وزارت کشور و مقررات دابلین سوم ، مبتنی بر ضرورت اقدام پناهجویان به ارائه درخواست پناهندگی به نخستین کشور اروپایی که به آن وارد می‌شوند؛

ج) اشاره به مجاز بودن اقدام مأموران مرزی به زندانی کردن این پناهجویان پیش از بازگرداندن‌شان به کشورهای اروپایی مبدأ، تنها در صورتی که خطر چشمگیر فرار آن‌ها وجود داشته و یا این که این اقدام متناسب با شرایط باشد؛

د) اشاره به اقدام دیوان عالی در ماه نوامبر سال ۲۰۱۹ میلادی، به صدور حکم مبنی بر غیرقانونی بودن سیاست وزارت کشور و قانونی بودن دعوی پناهجویان برای دریافت غرامت؛

ه) اشاره به وجود پناهنده سودانی تبار در میان این شاکیان، دستگیر شده و مورد شکنجه قرار گرفته در سودان به ظن وفاداری به حزب سیاسی مخالف، همچنین یک پناهجوی

^۱ گزارش دیده‌بان حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

ایرانی تبار، دستگیر شده و مورد شکنجه قرار گرفته (ادعایی) در زندانی در ایران به دلیل فعالیت‌های سیاسی خود؛

و) اشاره به اظهارات ولید شیخ، وکیل شاکیان این پرونده، مبنی بر آسیب‌پذیر بودن بسیاری از این مدعیان و ناگزیر شدن آن‌ها به فرار از کشورشان به دلیل برخورداری از تجارب دهشتباری که در بریتانیا شاهد آن نبوده و آن را تجربه نیز نمی‌کنیم؛

ز) اشاره به اقدام این پناهجویان به تن دادن به سفری شجاعانه و پرمخاطره به آن‌سوی دنیا، تنها به امید یافتن ایمنی و آینده امن در کشوری آزاد که به جای آن در بازداشتگاه‌ها حبس می‌شوند و به نظر می‌رسد که هزاران تن از این پناهجویان می‌توانند از مدعیان این پرونده باشند، اما ردیابی آن‌ها دشوار است؛

ح) اشاره به امکان ناگزیر شدن وزارت کشور به پرداخت ۸ تا ۱۰ هزار پوند برای همراه حبس این پناهجویان و چنانچه این حبس منجر به بروز معضلاتی برای سلامتی آن‌ها شده باشد، این مبلغ افزایش می‌یابد؛

ط) اشاره به اظهارات یکی از سخنگویان وزارت کشور در این زمینه، مبنی بر اقدام بریتانیا به حبس این افراد تنها به قصد بازگرداندن آن‌ها به کشور امن اروپایی و تعهد این وزارتخانه به بهبود وضعیت نابسامان پناهجویی و تبدیل آن به نظامی منصفانه و قاطعانه؛

ی) این در حالی است که وکیل شاکیان این پرونده بر این باور است که دولت‌های متوالی بریتانیا این سیاست را نه تنها اجرا بلکه از آن حمایت به عمل آوردند که نتیجه‌ای جز انسانیت‌زدایی از پناهجویان به همراه نداشته است؛

۵- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی، در روز جمعه ۲۵ مهرماه ۱۳۹۹، در خصوص حمایت نمایندگان پارلمان بریتانیا از لایحه مجاز شمردن ارتکاب به جرم از سوی مأموران اطلاعاتی. موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

^۲ گزارش روزنامه گاردین. قابل بازیابی در لینک:

۲

الف) به تصویب رسیدن «لایحه منابع اطلاعاتی انسانی مخفیانه (اقدام مجرمانه)» در مجلس عوام بریتانیا با ۳۱۳ رأی موافق در برای ۹۸ رأی مخالف، در روز پنجشنبه ۲۴ مهرماه - لایحه مناقشه برانگیزی که به مأموران نهاد اطلاعاتی بریتانیا (ام.آی.فایو) امکان ارتکاب به جرم را می‌دهد و موجب پدید آمدن اختلاف در میان لایه‌های حزب کارگر شده است؛

ب) اشاره به فرستاده شدن این لایحه به مجلس اعیان پارلمان بریتانیا برای مورد شکافی و بررسی قرار گرفتن بیشتر؛

ج) اشاره به اقدام این لایحه به قانونی قلمداد کردن اقدامات و عملکرد پیشین مأموران اطلاعاتی برای نخستین بار؛

د) اشاره به مجاز بودن همیشگی مأموران اطلاعاتی ام.آی.فایو به ارتکاب به جرم، از جمله قتل، آدم‌ربایی و شکنجه، در صورت تأیید آن از سوی این سازمان؛

ه) اشاره به اقدام مأموران اطلاعاتی ام.آی.فایو، مأموران پلیس و نهاد اطلاعاتی نظامی، به ارتکاب به مجموعه‌ای از جرائم، در دوران ۳۰ ساله مناقشه با ایرلند شمالی؛

۳

و) اشاره به بدنام‌ترین این پرونده‌ها، مبنی بر به قتل رسیدن پت فینوکلین، وکیلی در بلفاست، به ضرب گلوله در مقابل چشمان همسر و فرزندانش در فوریه سال ۱۹۸۹ میلادی و منجر شدن نتیجه سه مجموعه تحقیقات در این زمینه به طراحی این قتل از سوی یکی از کارکنان وزارت دفاع بریتانیا و

ز) اشاره به مواجهه روند مربوط به مجاز بودن ارتکاب مأموران اطلاعاتی به جرم با چالش‌های حقوقی در دادگاه‌های بریتانیا در سال گذشته و ابراز نگرانی ام.آی.فایو از شکست خود در این زمینه، به‌رغم مبارزه وکلای دولت با این چالش‌ها و در نتیجه اقدام دولت در سال جاری به معرفی این لایحه و تلاش برای به تصویب رساندن آن در پارلمان .

^۲Covert Human Intelligence Sources (Criminal Conduct) Bill

^۳Pat Finucane

^۴گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeasteye.net/news/british-mps-back-bill-permitting-intelligence-agents-commit-crimes>

*فرانسه

- انتشار گزارش از سوی شبکه خبری یورونیوز، در روز دوشنبه ۲۸ مهرماه ۱۳۹۹، در خصوص عملیات گسترده پلیس فرانسه برای مقابله با اسلام‌گرایی. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

(الف) اظهارات ژرار دارمنن، وزیر کشور فرانسه، در روز دوشنبه، مبنی بر انجام عملیات پلیسی بر ضد ده‌ها نفر در چهارچوب تحقیقات جاری، پس از کشته شدن یک معلم تاریخ در این کشور؛

(ب) اشاره به صادر شدن «فتوا» علیه ساموئل پاتی، معلم تاریخ یک مدرسه راهنمایی در حومه پاریس، به دلیل نشان دادن کاریکاتورهای پیامبر اسلام (ص)، از سوی پدر یک دانش‌آموز دختر مدرسه‌ای در «کنفلان-سنت-اونورین» و نیز یک فعال اسلام‌گرا به نام عبدالکریم صفریوی؛

(ج) اشاره به به‌شمار آمدن این دو نفر در میان گروه یازده نفری بازداشت شده پس از بریده شدن سر معلم تاریخ فرانسوی به دست یک جوان ۱۸ ساله چچنی، در چهارچوب تحقیقات اولیه؛

(د) اشاره به عدم ارائه جزئیات از سوی وزیر کشور فرانسه در خصوص عملیات پلیسی آغاز شده از سحرگاه روز دوشنبه ۲۸ مهرماه، ضمن تأکید بر اتخاذ تصمیم برای اجرای این عملیات در جلسه روز یکشنبه ۲۷ مهرماه شورای دفاع، با این توضیح که این عملیات لزوماً تنها افرادی که مرتبط با تحقیقات قتل ساموئل پاتی هستند را هدف نمی‌گیرد؛

(ه) اشاره به پیام ویژه انجام عملیات پلیسی بر ضد چندین فرد مرتبط با گرایش‌های افراطی، مبتنی بر «برخورد جدی و فوری با دشمنان جمهوری»؛

(و) اشاره به انحلال قریب‌الوقوع چندین نهاد و انجمن اسلامی، از جمله «جمعیت ضد اسلام‌هراسی در فرانسه» در راستای اقدامات جدید دولت، ضمن یادآوری این نکته که

بیش از هشتاد تحقیق بر ضد نفرت پراکنی در اینترنت آغاز شده و چندین نفر نیز در چهارچوب این تحقیقات بازداشت شده‌اند؛

ز) اشاره به درخواست از جلسه شورای وزیران جهت انحلال «جمعیت ضد اسلام‌هراسی در فرانسه» با توجه به متضاد بودن رویکرد این نهاد با دولت و به شمار آمدن آن به‌عنوان دشمن جمهوری، به‌رغم دریافت کمک‌های دولتی و برخورداری آن از معافیت‌های مالیاتی؛

ح) اشاره به یک سازمان مردم‌نهاد دیگر موسوم به «برکه سیتی» و مورد پیگرد قضایی قرار گرفتن ادريس یمو، رئیس آن، در چهارچوب تحقیقات انجام‌شده درباره فعالیت در شبکه‌های اجتماعی؛

ط) اشاره به دستور وزیر کشور فرانسه در روز یکشنبه ۲۷ مهرماه، به فرمانداری‌های کلیه مناطق کشور، مبنی بر ضرورت اخراج ۲۳۱ نفر به دلیل گرایش‌های افراط‌گرایانه؛

ی) لازم به یادآوری است که امانوئل مکرون، در روز جمعه ۱۱ مهرماه ۱۳۹۹، در نطقی که توجه رسانه‌ها را به خود جلب کرد، از لایحه دولت فرانسه برای مقابله با «جدایی طلبی مذهبی» و ممانعت از نفوذ دیدگاه‌های افراط‌گرایانه اسلامی پرده برداشته بود. رئیس‌جمهوری فرانسه در این خصوص تصریح کرده بود که قصد دارد با لغو نظام آموزش و تربیت امام‌های مساجد و وعاظ مذهبی در خارج از کشور، اسلام در کشورش را از نفوذ خارجی آزاد کند. این لایحه که پیش‌نویس آن قرار است تا پایان سال جاری در اختیار شورای وزیران قرار گیرد و اوایل سال آینده میلادی نیز به پارلمان فرانسه ارائه شود، محدودیت‌هایی برای آموزش و فعالیت محافل و تشکل‌های اسلامی فراهم می‌کند.^{۲۷}

^{۲۷}Baraka City

^{۲۸} گزارش شبکه خبری یورونیوز، قابل بازیابی در لینک:

<https://per.euronews.com/2020/10/19/conflans-attack-darmanin-announces-ongoing-police-operations-and-۵۱-associations-checke>

^{۲۹} گفتنی است پس از آنکه امانوئل مکرون، تأکید کرد که نباید از «کاریکاتورهای پیامبر اسلام کوتاه آمد»، درخواست تحریم محصولات فرانسوی روز شنبه ۳ آبان ماه، در چندین کشور خاورمیانه، افزایش یافت. رئیس دولت فرانسه این سخنان را روز پنجشنبه اول آبان ماه، هم‌زمان با ادای احترام ملی به ساموئل پاتی، معلمی که از سوی یک مهاجم چچنی سربریده شد، بیان کرد.